

HESTHOLMABLADET

nr 3 september 2019

BLADET FYLLER 20 ÅR

Förändringar

Husen lever ibland ett eget liv, de är bostad för permanentboende en period, fritidshus i en och sedan åter permanentbostad. Vi som är permanentboende ojar oss ibland när ett hus förvandlas till fritidshus och vi missar en vintergranne.

Låt oss nu passa på att glädja oss över att flera hus, bland annat utmed Hamngatan, nyss har förvandlats till permanentboende. Under nya grannar hittar du en familj med två barn. Dessutom har det par som häromåret köpte Gröna huset (Hamngatan 25) nu lämnat Göteborg och bosatt sig i sitt Hästholmahus med sina två barn.

Till det hus som en gång innehöll en mejeributik med adress på Hallegatan men som idag bor på Hamngatan 20 har ägarna flyttat permanent från Jönköping. En son bor här varannan vecka. Båda ägarna har kvar sina jobb i Småland och Markus Redman, som pendlar elva mil enkel resa till Skillingaryd, säger det är det värt. Trevligt!

Bo-Erik Johansson och hans hustru bor nu på Dr Frödins väg. Dessutom driver han ett företag som har etablerat sig i Hästholmen, adress Hamngatan 31.

Detta nummer av Hestholmabladet är som vanligt fyllt med artiklar, bilder och annonser. Tidningen framställs hos ABF i Motala och delas ut i Hästholmen med omnejd. Dessutom får ett antal politiker och tjänstemän i Ödeshögs kommun tidningen så att de kan veta litet om vad som händer i kommunens andra tätort.

Utanför vårt spridningsområde kan man läsa den på nätet på bygdegardarna.se/hastholmen/hestholmabladet". Fungerar inte det kan vi skicka tidningen.

Alla läsare önskas en SKÖN HÖST!!

Redaktionen genom Katarina

~~~~~

Lovisa Lindstrand

Redaktionskommittén har fått en ny ledamot. Den har haft olika ledamöter genom åren. Nu består den - utöver Lovisa - av Kalle Marcusson, Marianne Majsa Andersson, Camilla Linusson och

Katarina Ljungholm

Tre H i Hästholmen

När Hästholmens Bygdegård & Byalag bjuder in till byalagsmöte kommer 60 Hästholmabor. Gunnel Kellander får bära fram fler stolar och i köket delas kakorna.

Gunnel leder mötet. Byalaget har bjudit in två kommunala chefer, Peter Kenell och Rebecka Bäck, för att prata om hamnen, hastigheten och hundbajstunnor. Peter är förvaltningschef för Teknik- och näringslivsförvaltningen och vd för ÖBO. Rebecka är samhällsbyggnadschef.

Det första H:et är hamnen. Inga beslut än och Peter påpekar att det är politikerna som bestämmer, tjänstemännen verkställer. Gärna beslut i höst, vi bygger inte förrän vi får ett beslut om byggnation. Utvecklingsgrupp Hästholmen arbetar. Där sitter fyra tjänstemän och fem politiker, förvånande nog inga från Hästholmens byalag.

Önskemålen varierar när det gäller bostäder. Man vill ha lägenheter, radhus, särboende och kommunen har inga villatomter kvar att sälja. Men kö. Peter vill bygga i hamnen. Många i publiken vill inte.

Det gäller att se helheten. Rebecka berättar att kommunen siktar på 653 nya invånare. Det betyder att det behövs 350 nya bostäder och 80 av dem ska byggas i Hästholmen. Bostäder behövs för att kunna drifva hamnen, säger Peter. Restaurangen behöver vara öppen mycket längre och dess personal kan till exempel städa stugor under lågtid.

Båtfolk saknar en hamnvärd på plats och påpekar att bommar sitter löst och förfaller. Att turistbyrån bara håller öppet vardagar och inte som i fjol under helger när det är många turister gör både att privatpersoner agerar turistbyrå och att husbilsägare inte kan betala sin ställplats.

H nummer 2 är hastighet. Den varierar när man kör enligt skyltar. Utanför bygdegården är det max 50 norrut och max 40 söderut. Enhetligt 40 i hela samhället utom i hamnen gör livet enklare. I detta sammanhang lär vi oss att skolbussen efter stoppet på Brandvägen måste åka ut Villagatan. Den kan inte köra in på parkeringen och den får inte backa i närheten av skolbarn, berättar Lasse Tideman.

Det sista H:et är hundbajs. Det finns många lådor för detta och det behöver då inte hamna i bygdegårdens soptunna.

Efter kaffet berättar Rebecka om översiktsplanen, som engagerat 10 procent av invånarna, och om kommunens hemsida och dess möjligheter. Peter säger att kommunen bjuder till nytt möte i november i bygdegården. Katarina

Kommunal information Gunnel Lago

Turistbyrån/hamnkontoret sommaren 2019

För fjärde året i rad har kommunen och ÖBO haft turistbyrån/hamnkontoret bemannat i Hästholmens hamn. I år ökades tiderna för bemanning av densamma till att ha öppet vardagar mellan klockan 11 och 19 plus att säsongen förlängts till att vara bemannad till mitten av september.

Det vi tydligt ser är att antal husbilar ökar år från år. I och med att silon revs blev det möjlighet att göra fler tillfälliga ställplatser.

Utveckling av hamnområdet

Sedan i mars finns det en särskilt tillsatt grupp bestående av politiker och tjänstemän från kommunen och ÖBO för utveckling av hamnområdet. Gruppen arbetar med olika scenarier hur området ska gestaltas i framtiden. Några beslut om området är inte tagna.

Hamnen kan ibland bli en stor parkeringsplats, här utsikt från Husbacken en dag i augusti. Bild: Katarina Ljungholm

Va-grävningar i nedre delen av Hästholmen

Arbetet med framdragnings av nya va-ledningar har nu pågått i snart ett år och vi har berättat om det i tidigare nummer av Hestholmabladet. Detta har tagit längre tid än vad man kalkylerade med, bland annat har man måst spränga för berg. Inom kort kommer en av uthyrningsstugorna att flyttas för att ge plats för ny vägdragnings. Befintlig väg mellan badplats och Hamngatan 28 (Gästis) kommer att ändras så att grönytan för badplats kan utökas. Här kommer det att sprängas för att få bort del av berget så vägen kommer i nivå med befintligt vägvagnsnitt. Etapp 2 i va-grävningarna fortsätter från uthyrningsstugorna i hamnen i nya vägen upp till hamnsvängen och "torget". Detta kan medföra en del trafikproblem. Etapp 2 beräknas vara klar i maj 2020.

Återvinningsstationen

FTI – Förpacknings- och tidningsinsamlingen – har sökt bygglov för återvinningsstation på Stationsvägen. Miljö- och byggnämnden avser att fatta beslut i ärendet i slutet av september.

Vi önskar alla en trevlig höst

Gunnel Lago

Födda

30 maj föddes Lorentz, son till Fiddelie Ax och Anton Åkerblom, Drottning Ommas väg 26.

28 augusti föddes Harry, son till Robin Ax och Micaela Kardell, nyinflyttade i Alvastra hus 16.

Vi flyttar in

Krister Blixt har flyttat in på Sverkerstigen 4. Han kommer närmast från Jönköping.

Lars Göran Bonander har flyttat till Villagatan 9A från Nävstad.

Amanda Rhodin har flyttat till Hamngatan 10.

Ola Werner Persson och Charlotta Anna Ingrid Bentz har köpt huset Villagatan 5.

Robin Ax och Micaela Kardell bor nu i Alvastrahus 16.

Hamngatan 9 köptes av Maria Bartholdsson och Konrad Kallio år 2014 och har fram till nu fungerat som ett sommarboende. Tillsammans med barnen Brooklyn 5 år och Barkley 3 år flyttade de nu hit permanent, men spenderar samtidigt halva året i sitt hus i Spanien.

Vi önskar nyfödda och inflyttade välkomna!

Trädgårdsläge

Christina Korsell, som nu äger före detta handelsträdgården i Hästholmen arbetar i Stockholm i veckorna och är i Hästholmen på helgerna.

Jag ställer frågan om framtid och hon svarar: "Om allt går bra, kommer jag att flytta hit permanent. Just nu tar det tid att lära sig anläggningen, rusta upp inför vintern och göra en del ändringar som jag tänkt mig".

Christina hoppas kunna hyra ut delar av anläggningen till någon som kanske vill ha en sommarbutik eller annat. Vidare vill hon odla i växthusen och på marken runt omkring. "Det måste få ta sin tid att komma i ordning så jag hoppas på tålmod." Lovisa

Båtklubbens segelregatta

Den 10 augusti avgjordes Hästholmens båtklubb's årliga segelregatta. Deltagande båtar var familjen Wighs Dehler 29, Laura med befälhavare Majre, Welanderska Linjett 33:an, Amadine med befälhavare Svante, familjen Lunds Najad 32:a, Dione med befälhavare Thor-Björn samt Peter Abilds Ylva 40, Ylva. Siffrorna är båtens längd mätt i fot, 1 fot = 30,48 centimeter. Banan som båtarna seglade var en triangelformad bana. Start- och målboj utanför piren, en rundningsboj utanför Alviksudden och en mellan Strand och Rödgavels grotta.

Cirka en timme före start ösregnade det och var nästan vindstilla varför regattageneralen Kalle Wigh bestämde att vi bara skulle segla två varv, första varvet med sol och sista motsol. Själv var jag rorsman på Ylva, Peter befälhavare och segeltrimmare och så hade vi lyckan att få med Åse Wännerstam som gäst. För Åse var det segeldebut, hon skötte utkik efter bojar, de andra båtarna och diverse annat. Tror inte det är sista gången Åse seglar, gav mersmak!

När startsignalen gick gled båtarna sakta över startlinjen men på väg ut mot första bojen vid Alviken började det komma lite vind. Den tilltog så sakteliga under bägge varven, tur det så det blev riktig segling. Vi i Ylva fick upp bra fart och efter ett varv korsade vi mållinjen en minut före Laura, två minuter före Amadine och nio minuter före Najad 32:an Dione. Dione kräver vind för att röra sig och kom därför något efter i början.

Sista båt i mål på första varvet vänder och startar direkt varv två med samma tidsförsprång som den var efter näst sista båt i mål! Låter det krångligt, nej, inte så värst. Gör att det blir spännande jakt på sista varvet.

Det här gjorde att vi i Ylva startade sist, nio minuter efter Dione, två minuter efter Amadine och en minut efter Laura. Horn och huggtänder växte naturligtvis ut på samtliga besättningsmedlemmar i samtliga båtar.

När vi korsade startlinjen var Dione i den tilltagande vinden redan halvvägs mellan boj 2 och 3, det skulle bli svårt att segla ikapp. Laura missade omstarten och blev efter direkt, jakten på Amadine blev intensiv.

Sakta tuggade vi in meter för meter tills vi flåsade den tävlingsinriktade befälhavaren Svante och hans gäst Ulrika i nacken. Vi lyckades passera dem strax efter sista rundningsbojen. När vi var halvvägs mellan den och målbojen gled Thor-Björn och Annika och deras Dione majestätiskt över mållinjen och bärgade hem segern. Grattis. Vi knep andraplatsen men vi kunde stolta konstatera att vi hade den totalt snabbaste seglingstiden, alltid någon tröst.

Som vanligt avslutades reggattadagen med en trevlig räkfrossa på kvällen dit alla deltagande besättningar, övriga klubbmedlemmar och gäster är välkomna. Blev som vanligt en mycket kul tillställning och redan nu ser vi fram mot nästa års regatta. Lars-Erik Lindqvist

Kors och Tvärs i Hästholmen ³

Tisdagen den 30 juli startade årets upplaga av segelregattan Vättern kors och tvärs i Hjo. Första dagens etappmål var Hästholmen. Hästholmens båtklubb stod som värd och organisatör här i Hästholmen. Vi lade ut rundningsmål- och startbojar enligt arrangörernas önskemål. Båtarna skulle ha startat klockan 9, rundat en boj i Hästholmen, gått ut någonstans i Vättern för att runda en boj eller båt för att sedan ha målgång i Hästholmen. Men vädergudarna ville annorlunda, på morgonen blåste det 18 sekundmeter på Västgötasidan!

Eftersom några besättningar bestod av barnfamiljer bestämdes det att skjuta på starten till klockan 14 och då segla direkt till Hästholmen. Första båt gick i mål vid 16-tiden och sedan kom övriga i tät följd. Hästholmens båtklubb tog emot de 30 deltagande segelbåtarna efter målgång och visade in dem till lediga platser i hamnen och det fungerade klockrent, ingen båt behövde vänta på plats.

Klockan 19 serverade Restaurang Fyren den överenskomna grillbuffén och de cirka 80 besättningsmedlemmarna lät sig väl smaka. Undertecknad höll ett kort men mustigt och mycket uppskattat tal om Hästholmens historia.

På onsdagsmorgonen startade första båt klockan nio och 50 minuter senare var samtliga båtar på väg mot grundet Flisen på Västgötasidan. Var en mäktig syn att se alla båtar sätta spinnakers på startlinjen. Vid Flisen skulle de runda östgrundmärket för att sedan gå i mål i Vadstena. På torsdagen var sista etappen med slutmålet Motala.

30 segelbåtar deltar i årets Kors och Tvärs över Vättern och första målet är Hästholmen. Bild: Marianne Bremer

Arrangörerna och deltagande besättningar har tackat båtklubben för ett perfekt förarbete, mottagande och övrigt engagemang i hamnen. De har även framfört hur nöjda de var med maten och servicen i Restaurang Fyren.

Det är kul med alla positiva kommentarer om arrange-mang, restaurangen, hamnen som helhet och hur bra det blev när silon och magasinet revs. Roligt med positiv feedback och att det sprids positiva ord om Hästholmen runt om Vättern. Hör mycket positivt när jag besöker andra hamnar i Vättern och alla jag mött i hamnen eller jag träffat på andra ställen runt Vättern har påtalat hur bra det blev efter rivningen. Den vanligaste kommentaren är "hoppas det inte byggs något!" En vanlig kommentar är också "Bygg om inne i K-märkta magasinet och restaurangen".

Lars-Erik Lindqvist

Det kommer teater om Ellen Key nästa sommar

Den 1 augusti får Strand ett specialbesök. Tre tjejer, skådespelerskan Lena Lagerlöf, regissören AnnaKarin Hirdwall och pjäsförfattaren Pernilla Göst, är i startskedet av att sätta upp en teater om Ellen Key som ska

visas sommaren 2020. Tjejerna vill så här i inledningen av projektet fånga Ellens personlighet och själ och vilken miljö passar då bättre än Ellens egna hem. Och att få expertiskunskap av självaste Ellen Key-sällskapet, som är väl bekanta med Ellens gärningar och liv.

Upplägget under kvällen är att spela upp två förslag till scener, utmana skådespelerskan genom att ändra regi, tankegång, infallsvinkel, testa scenerna igen och avslutningsvis fånga in publikens synpunkter.

Det är en häftig upplevelse att få följa en teaterprocess i ett så tidigt skede. Och det upplevs säkerligen häftigt för teaterensemblen att testa sina scener i autentisk miljö.

Efteråt samlas vi i tre olika grupper för att diskutera ämnen som Ellen brann för och representerade: 1. Barn/barnuppfostran – 2. Folkbildning – 3. Livsåskådning/ihärdighet/mod. Som tilltugg bjuds vi på smarriga smårätter från restaurang Hörnet i Vadstena.

Tjejerna sänder ett stort tack till Ödeshögs Kommun som stödjer med ett startbidrag = kvällens gage på Strand. Sommaren 2020 kommer teaterföreställningen att vara bokningsbar och spelas i första hand på scener i Östergötland och kringliggande län och med mycket stor sannolikhet kommer uppsättningen att gästa Hästholmens Bygdegård!

Som lite irrelevant, men kul information, så har regissören AnnaKarin fritidshus i Heda, där familjen tillbringar sin tid så fort de får möjlighet. Camilla

350 kaniner visar upp sig

Den första lördagen i augusti blir magasinet ovanför lekplatsen i Hästholmen utställningshall för kaniner. För trettonde året i rad ordnar Västra Östergötlands kaninförening en utställning av kaniner i Hästholmen. Samtidigt tävlar kaninerna om vem som är bäst och vackrast. Ordförande Christer Järnede berättar att arrangemanget har växt kraftigt och i sommar är störst i Sverige.

Tävlingen sker i fyra klasser – ungdjursgrupp, hona med kull, ungdjur och vuxna djur. 65 utställare med 350 djur i 30 raser. Det har aldrig tidigare varit så många kaniner som har deltagit.

- Det är en skönhetstävling, det gäller att vara ren och snygg, säger Christer.

Fyra domare bedömer och ger poäng - vikt ger högst 5, rasprägel och presentation 20, kroppsform 40, pälsens täthet 10, pälsens kvalitet 10, färg 10 och slutligen kondition, vård och sundhet högst 5 poäng. Vid 94½ poäng får man pris från det stora prisbordet, som är fullt av praktiska ting från resväskor och lyktor till mejslar och citrusmarmelad. Ojämn färg eller smutsiga tassar ger till exempel sänkt poäng.

Vi vill gärna visa upp verksamheten även när det inte är högsäsong. Det är trevlig miljö i Hästholmen, tycker Christer, som har varit med i många år. De har varit på några olika platser – i hamnen, vid 31an och här i magasinet ovanför lekplatsen. Denna lokal har bästa miljön för djuren, lagom temperatur. I år kommer det utställare från Skellefteå i norr till Vinslöv i Skåne i söder.

Domare Kjell Carnbrand från Mariestad frågar vad nummer 260 är anmäld i för kön. Svaret är hane men Kjell har konstaterat att det är en hona. Resultatet blir inte bara en lägre poäng, det blir ingen poäng alls och den diskas. Man kan undra hur det kan gå så och Berit Evesjö förklarar att det kan vara svårt att bestämma kön vid tidig ålder och om man då inte har kollat senare kan det bli fel.

Berits tre angorapojkar är till salu, kostar 700 kronor styck inklusive stamtavla. En kanin är relativt billig, kostar 500 – 1000 kronor, säger Christer och jämför med en hundvalp, som kan kosta 13000 kronor.

När Christer börjar med kaniner på 1970-talet är det köttproduktion. I dag är de keldjur men Christer påminner om att köttet är klimatsmart, näringsriktigt, magert och närproducerat. Djuren växer fort och äter gräs, löv och kaninpellets I Spanien är det vanligt på matsedel. Jättefint kött, riktig lyxmat. Katarina

Dottern Sissela Kyle på Strand

Vid en av sommarens kulturaftnar på Strand ska Sissela Kyle berätta om sin mamma och kvällen blir fullbokad direkt. Fyrtio lyckligt lottade vandrare backarna ner mot den berömda författarbostaden.

Kvällens rubrik är "Inte utan min mamma" och Sisselas timme innehåller både mamma Gunhild och dotter Sissela, kvinnohistoria och agitation. Som avslutning får hon publiken att sjunga "Kan vi, vill vi, törs vi" ur "Jösses flickor".

Gunhild föds 1921 knappt tre veckor före den 16 september som är årets valdag i Göteborg. Valet när kvinnor för första gången får rösta till Sveriges riksdag pågår 10 – 26 september. Kanske mamma rent av får följa med, tänker Sissela.

Sissela föds under en hemmafru-period men Gunhild älskar att arbeta. Båda Sisselas föräldrar är lärare i varsin flickskola. Fadern har två skrivbord i hemmet, berättar dottern, mamma får rätta skrivningar vid matbordet. När Gunhild kommer hem från jobbet lagar hon mat, när pappan kommer hem vilar han.

- En plikt på den tiden är att hemmet ser ut som om man är hemmafru, säger tjejen som växer upp med en feministisk mamma.

På den internationella kvinnodagen 1984 blir Gunhild Nordens första professor i kvinnohistoria. Hon reser runt, föreläser, brinner. Efter pensioneringen flyttar hon till Stockholm. Gunhild handlar i Coop-butik nära sin bostad och butikschefen beskriver henne som en person med humor. Ytterligare ett arv till dottern.

När Gunhilds syn blir allt sämre får hon hemhjälp. De sitter vid köksbordet – Gunhild, Sissela och en biståndshandläggare, som räcker över en pärm med 113 beställare, bara att välja. Sissela efterlyser tips. Nej, nej, det är fri konkurrens. Sissela börjar läsa för sin mamma. Efter en stund frågar Gunhild om kommunen finns. Svaret är ja, även kommunen erbjuder hemhjälp.

- Då tar jag den, avgör Gunhild.

En vanlig fråga till Sissela är om det har påverkat henne att växa upp med en feministisk mamma. Svaret är Ja. Det gör henne uppmärksam, hon säger till och hon gör.

Bor ni i denna underbara trakt, frågar Sissela och ingen protesterar trots att några faktiskt är hitresta från andra orter i länet eller från längre bort. Sissela har varit med på en vandring i huset med Maja Rahm.

- Har ni inte gjort det, gör det, säger hon bestämt.

Katarina

Lyckad Ommafestival

Den mytomspunna festivalen på Berget blev ur många synvinklar en succé! Trots den korta startsträckan, idén föddes så sent som i april, så hade arrangörerna verkligen lyckats få till ett välarrangerat evenemang.

Besökarna klev in genom Ommaporten och möttes av en stämningsfull miljö. Lampor lyste överallt i de jättestora träden, partytält med mysiga armaturer, småbord utspridda över området, några med infravärmelampor. Björn Theel från Stocklycke och Jonas Larsson från Turisthotellet tog välkomnande emot. Vid den trevligt hemsnickrade baren serverades nybryggd IPA från Omma Bryggeri, inne i vandrarmhemmet kunde man av Hanna och Lovisa köpa sig en tallrik kärleksfullt tillagad mat av kocken Kristina och hamburger-bussen med Ann och Micke serverade smarrig Angusburgare.

Nicklas Brännström, musiker och van festivalbesökare, berömde den högklassiga musiken. - Det här är kvalitet! sa han. Det här är en av de bästa festivaler jag besökt rent musikmässigt.

Och banden var verkligen varierande och medryckande på sina olika vis. Publiken var i början lite trögstartad, Henrik Johansson och Club of Druids (med Johan Bring på sång) fick spela inför sittande publik. När Pixie Ninja spelade började publiken svänga på höfterna och när Thunder Tillman anträdde scen med pukor, kaftan och ljuseffekter kom dansen i full gång. Största publikfavoriten blev nog ändå Visiteur, med sitt häftiga scenperformance. Sista bandet som under-teknad hann lyssna på var Side Effects och de var också väldigt bra. Sen var klockan 00.30 och sängen lockade mer än DJ Valdemar som jag hoppas uppskattades av de tappra nattsuddarna.

I utvärderingen kommer arrangörerna att fundera över hur de till nästa år ska lyckas nå ut mer med sin marknadsföring och om det vore bättre att tidigarelägga festivalen. Anette Rhann, en av festivalbesökarna, vill också ge en känga till arrangörerna för att det endast var män på scen. Till nästa år vill hon se iallafall något tjejband eller blandband! I övrigt är hon supernöjd! Och hon är inte ensam om att uppleva sig nöjd, jag är övertygad om att ingen av besökarna gick därifrån med annat än ett stort leende på läpparna och en längtan efter nästa års festival

Camilla

HÄSTHOLMENS BYGDEGÅRD

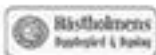
Lördag 9 november kl 16

Biljett 180 kr, köpes på Ica Ödeshög eller
via Gunnel: 070-322 30 24

Fika finns till försäljning
VÄLKOMNA!

REKRYTERINGSSAMVERKAN

December

Söndag 1 december kl 17

Gudstjänst på första advent, Västra Tollstad kyrka

Onsdag 11 december kl 13

Jullunch i Bygdegården

Barn från Rödingen och Ellen Keys förskola
kommer och sjunger julsånger och Ellen har födelsedag
Pris 40 kr, inklusive kaffe och kaka. Lotteri.

Juldagen 25 december kl 7 Julotta i Västra Tollstad kyrka

En historia om lysmaskar

När mörkret hade lagt sig, klockan 22 den 26 augusti, möttes en grupp nyfikna personer vid påfarten av cykelvägen mot Ödeshög. Tid och plats var utannonserad via Facebook. Någon-ting magiskt hade synts i trädtopparna kvällen innan. Gruppen gick samlad och förväntansfull 50 meter in, någon i gruppen pekade upp i ett av trädens krona och utbrast "Där är de!" Ett grönt, starkt ljus, 10 meter upp i trädet, det var lysmaskar. Alla tyckte det var helt fantastiskt, det starka gröna ljuset sken på flera ställen runt om i träden och projicerades i topparna. Gruppen gick sedan därifrån och pratade om upplevelsen som magi. Alla trodde och hoppades att det var en helt ny art som i motsats till andra lysmaskar kunde ta sig upp på en högre höjd i träden. En unik art, som kanske bara fanns i Hästholmen!

Dagen efter var det en ny grupp på plats som spekulerade om olika tänkbara teorier. Denna grupp var likt den första, helt upprymd och hade aldrig sett något liknande. Samma sak upprepade sig några kvällar till. Ryktet måste ha spridit sig snabbt och även dagtid kom det nya sällskap som stannade under träden för att spana efter de sällsamt ovanliga djuren.

Det kunde blivit någonting stort och Hästholmen hade blivit berömt för de fantastiska lysmaskarna om inte någon helt plötsligt genomskådat alltihop. En stark grön lampa vid ett hus längre bort, lyste punktvis på vissa blad i träden, som då kunde tolkas som lysmaskar. En magisk historia fick ett abrupt slut av ett logiskt tillkännagivande och Hästholmen gick miste om att skrivas in i de biologiska historieböckerna.

Lovisa

TVÅ UTFLYKTER I HÖST

Tisdag 1 oktober kl 19

Årets kultur- och författarafton är i Riddarsalen.

I år kommer författaren Anna Laestadius-Larsson och berättar om sitt författarskap och sina böcker Kurtisanen, Hilma, Pottungen och Barnbruden. Anna kommer nog även att ha med sig ett antal av sina böcker för försäljning och signering.

Utdelning av

Stiftelsen Ingeborg och Folke Löfs kulturpriser.

Ödeshögs Kulturskola underhåller med musik.

Efter föreläsningen finns kaffeservering och boklotteri: 30 kr

Torsdag 3 oktober kl 19

Man ska veta vad lycka är

Teater i Boets bygdegård

I Solja Krapus underfundiga och humoristiska texter och till cellomusik av Benjamin Britten, träffas en man och en kvinna. Det bär av på en hejdlös seglats med var sitt segel. Ska de hitta lyckan? Tänk om det är för sent... Medverkande: Anja Strautmanis, Siv Eriksson och Rune Jakobsson. En timme utan paus.

Underfundiga och poetiska texter till cellomusik. Vad är lycka? Att vinna högsta vinsten? Att få brev med posten? En strålande karriär? Att det alltid är solsken? Att äntligen hitta en vän och ljuv musik uppstår? Är lyckan en gåva? En rättighet? Kan man kräva lycka? Kan man köpa lycka? Eller kan man helt enkelt bara bestämma sig för att vara lycklig?

I nästa nummer av Hestholmabladet

arkeologdag, ARV-kväll, 50-årsjubileet med medeltida Hästholmen, sopplunch och filmen Bäckan med mera

Bygdegården samarbetar med

Till Ödeshögs kommun 2019-08-29

Synpunkter på översiktsplan gällande Hästholmen.

Viktigt att Hästholmen får behålla alla sina grönytor men att de utvecklas.

Längs med Östgötaleden nedanför Drottning Ommas väg borde det finnas låga planteringar med bänkar så man kan slå sig ner och njuta av sjöutsikten och läsa skyltar med Hästholmens historia.

Dungen bakom Drottning Ommas väg borde göras till ett fritidsområde med utegym och möjlighet för barn att leka i en bilfri miljö. Utveckla den befintliga cykelvägen så att den går genom dungen och vidare upp till Omberg.

Hela grönområdet framför Utsikten och lägenheterna borde göras om till en aktiv mötesplats med bord och bänkar, planteringar och utsmyckning som minner om Järnvägsepoken. Behåll den underbara sjöutsikten. Grönområdet nedanför borde också bli en aktiv mötesplats och inte bara en gräsmatta.

Flytta FTI stationen till infarten, väl ingärdad med staket så det både blir snyggt och funktionellt.

Se till att byggnationen i hamnen blir av. Låt övre våningsplan bli lägenheter och avsätt nedre plan till affärsverksamheter inom t.ex. turistnäringen.

Utveckla badplatsen så den blir större och tillgänglig för små barn och personer med funktionsnedsättningar. Se till att området blir säkrare med tanke på nuvarande biltrafik.

Se till att miljön i hamnen sköts och uppdatera skyltar så alla kan läsa sig till hur t.ex. sopsorteringen fungerar.
Mvh Hästholmens byalag genom Gunnel Kellander

Följetongen Flixbus

I förra numret skrev jag att det känns som om det är till Göteborg man ska åka. Nu kan jag tyvärr tillägga att det gäller att hitta rätt veckodag.

Om det ska fungera måste ju bussen stanna i Ödeshög varje dag. Nu blir till exempel en tisdagsresa med Ötraf från Hästholmen via Ödeshög till Mjölby och sedan Flixbus till Jönköping eller Göteborg förbi Ödeshög.

Katarina

Hästholmabladet ges ut av Hästholmens Bygdegård & Byalag och trycks hos ABF
Bladets adress: Hästholmabladet c/o
Ljungholm, Tägnegatan 6, 599 93 Hästholmen

Till Ödeshögs kommun, Miljö-och byggnadsnämnden

Yttrande över ansökan om bygglov för uppställning av containrar – FTI Station

Hästholmens Byalag anser att bygglovet inte ska beviljas för permanent FTI station på Hästholmen 7:1.

Byalaget har tidigare föreslagit att stationen ska ligga uppe vid infarten till Hästholmen. Där är den lättillgänglig för alla och vi slipper den extra trafiken till bostadsområdet. Stationen bör ingärdas med tätt brädstaket både för rent estetiskt men också för att förhindra att soporna blåser iväg, vilket har varit en sanitär olägenhet på nuvarande plats, då det är en öppen och blåsig yta.

Istället för en FTI station på Hästholmen 7:1 förordar vi en byggnation av marklägenheter typ Alvastrahus för de som är i behov av en mindre och lättillgänglig bostad. Den fantastiska utsikten över Vättern, närhet till cykelbanan och promenader genom dungen borde utnyttjas av boende och inte av sophantering. På sikt kan detta område bli en fantastisk boendemiljö för många som vill flytta från ett arbetskrävande hus eller till sitt första boende men vill kunna bo kvar i Hästholmen.

2019-07-26 Hästholmens Bygdegård och Byalag

Genom Gunnel Kellander

Infartsskylten

Naturligtvis har du som Hästholmabo sett den. Men har du sett den som den nu ser ut? Går man närmare ser man att de nitton år som gått sedan den kom på plats har tårt på den. Den kom till i samband med Hästholmens 700-årsjubileum år 2000 och vår dåvarande landshövding Björn Eriksson förrättade invigningen!

Upphovsmannen var Roger Sköld från Borensberg. Han har nu sagt sig vara bekväm med att vi restaurerar tillbaka till ursprunget. Skylten kommer att tas ner under fixardagen den 29 september och renoveras av Kerstin Grönvall innan den sätts upp igen.

Kalle

Bygdegårdens sommar

⇒ Under hela sommaren har det varit boulespel en dag i veckan. Vivi Hansson har hållit i det hela. Första turneringen under juni vanns av en nöjd Lasse Andersson. I pris fick han en söt liten solljuslampa som säkert kom att glädja hans barnbarn.

Under juli och augusti kom 5-9 tävlingssugna spelare varje gång. De flesta hade egna klot med sig, men några spontanspelare fick låna klot av bygdegården. Ett enda tillfälle blev boulespelet inställt på grund av regn. Även under de senare månaderna var Lasse Andersson oöverbunden och regerade spelet.

Första måndagen i september höstrensades banan och sommarens sista boule i bygdegårdens regi spelades. Men för er som fortfarande är sugna är ni välkomna att fortsätta att spela på måndagar klockan 16, så länge vädret tillåter.
Camilla

⇒ Vi har haft två utställningar i bygdegården. Hästholmen år 2000 i modell av Ewald Petersson och Bokbinderi-utställning av Birgitta Karlsson.

⇒ Det blev en lyckad Kräftans dag i hamnen! I år hade vi också slagit till med marknad och lyckats få till 13 glada marknadsutställare. Stämningen var hög redan när kräftfiskarna började dyka upp vid starten klockan 10. I år var det lite olika upplevelser av kräftskörden. Några fick mängder av kräftor och några inga alls. Men ingen gick nog ledsen därifrån, för det hände så mycket annat kul i hamnen samtidigt.

Fyren hölls öppen och bemannades av bygdegården denna dag som också var Fyrens Dag. Kön ringlade lång under de fyra timmar som man fick chans att kika in och klättra upp i fyren. Det var underhållning framför Lasse Tidermans båt, det blev dramatiska skrönor med Björn Hanell och ännu dramatiskare sannhistorier, fiolspel i Själens Rum av Christine Hölzer. David Andersson spelade Sjösala vals och startade spontant dansgolv på båtbyggarna. Aktion Rädda Vättern informerade och lyckades få många nya medlemmar under dagen. Vadstena/Motala Sjöräddningsbåt låg till kajs och besättningen fick svara på frågor om sitt viktiga arbete. Besökare, arrangörer, uppträdare, försäljare...alla upplevde vi en härlig gemenskap! Vi fick önskemål om att anordna marknad i hamnen nästa år igen!
Camilla

⇒ Loppisen i bygdegården – en ovanlig dag. Den 24 augusti har Bartolomeus namnsdag, vilket är det mest ovanliga namnet i almanackan. Samma dag anordnades en loppis i bygdegården. Det var 20 försäljare som dukat upp sina loppisbord med ovanligt låga priser på fina ting, allt ifrån kläder, leksaker, porslin, böcker, smycken, posters, växter och träföremål. Alla försäljare hade blivit uppmanade att ha en ovanligt fin hårbeklädnad på sig, öron av olika sort, för att bli igenkänd. Därtill fanns ett trevligt café med ovanligt gott fika. Likaså en trevlig foodtruck på utsidan, som erbjöd ovanligt goda burgare av varierad härkomst. Även om just denna dagen förr räknades som starten på hösten så var den här lördagen ovanligt varm och solig. Trots detta var det en jämn ström av besökare under hela dagen som kunde göra ovanligt bra fynd. Vi ser fram emot fler loppisar i samma anda!
Lovisa

Sissela Wasén. Foto: Marcus Johansson

⇒ Denna gång hade KnytPoesin temat Spoken Word & Musik. Scenen var smyckad med texten "Kärlek & Revolution" och det blev verkligen passande övergripande ord för kvällen. Kvaliteten på uppträdarna var hög, Sissela Wasén skötte värdinneskapet under första delen av kvällen. Upplägget var denna gång att speciellt inbjuda artister fick lite extra tid till förfogande under de första två sektionerna. Det blev en häftig mix av kaxig poesi och musik. Zabina Nepinelly från Nässjö öppnade kvällen med egenskrivna låtar på sång och gitarr och satte ribban på hög nivå. Nicklas Brännström, soloartist på bas från Linköping, offrade festivalen i Mantorp bara för att komma och spela hos oss. Bjarne Nordbö från Vadstena framförde ett starkt och genomtänkt performance. För att nämna några.

Som vanligt lockades publiken till både skratt och tårar och denna gång även ilska, då Tess Rikardsson från Jönköping drog en dikt om hur hon blivit kränkt av en manlig lärare. Efter tio fantastiska framträdanden och två pauser tog undertecknad över konferenciarskapet och körde rapp och varierad Öppen Scen med ytterligare tio artister. Två tjejer utmanade sig denna kväll att modigt ge sig upp på scen för första gången, Smilla Staf från Heda och Mia Bergendahl från Mjölby.

Denna poesiavton blev den längsta någonsin! Vi stängde inte av mikrofonerna förrän framåt 22.30... = 4,5 timmar! Publiken var verkligen tapper och många av de totalt cirka 65 besökarna hängde i ända till slutet. Och oj, så vi applåderade! Jag klappade så jag fick ont i handlederna! En mycket, mycket lyckad kväll!
Camilla

S/S Per Brahe, del 1

Hösten 1918 förliser ett ångfartyg i en höststorm utanför Hästholmen. Per Brahe, eller Pelle Bråtton som hon kallades, var en välkänd syn utmed Vätten vid denna tid. Hon trafikerade sträckan Stockholm-Jönköping med ett antal stopp i hamnar utmed vägen för lossning och lastning. Fartyget hade en lastkapacitet på 120 ton, men med så mycket last kom hon inte igenom den grunda kanalen. Men man lastade så mycket som möjligt var – och ibland lite till.

19 november 1918

Om morgonen den 19:e november 1918 påbörjades ilastningen i Jönköpings hamn inför resan mot Stockholm. Man lastade bland annat stora fruktmosfat, som skulle till Cloettas fabrik i Ljungsbro. Fartyget gick sedan till Husqvarna för att lasta bland annat symaskiner, element och järnspisar från Husqvarna Vapenfabrik. Något försenad avgick man slutligen mot Gränna.

I Gränna steg åtta passagerare ombord, bland dem konstnären John Bauer med familj. Familjen skulle flytta till Stockholm och hade valt båt framför tåg med anledning av den omskrivna tågolyckan i Getå strax innan.

Flera personer berättade senare att kapten hade verkat nervös i Gränna hamn, han hade gått runt med lykta och lyst kring båten för att kontrollera hur djupt hon låg och gett order till besättningen att stuva om och surra allt löst gods. Före avgången sade kapten Boija: "Går det nu icke åt helsicke, så går det aldrig dit!" Men det gjorde det.

Saknad i hamn

Om kvällen stod hamnvakten Karl August Holm och stationskarlen Karl Aron Andersson i Hästholmens hamn och väntade på Per Brahe, som enligt turlistan skulle anlöpa hamnen vid klockan 23. Det blåste storm och vattnet sköljde över hamnpiren. De gick upp i fyren för att titta efter ljus från sjön, men de varken såg eller hörde rop, signaler eller något annat som tydde på ett fartyg i nöd.

Fiskaren Henning Lorin från Hästholmen hörde kring 01.00 olycksnatten ett starkt och ovanligt brus komma från sjön, ett brus som inte hörde till Vätterns vanliga stormljud. Han höll det inte för otroligt att ljudet kunde ha uppstått då båten gick under. Senare skulle det visa sig kunna stämma.

Den 20:e november hittade fiskarna Carl och Johan Pettersson och Georg Hertz drivande vrakgods i Hästhagsviken, strax söder om Hästholmen. Bland spillrorna fanns en livboj märkt "Per Brahe". Katastrofen var ett faktum.

Sjöförhör och en önskad dykarrapport

Vid Jönköpings Rådhusrätt slog man fast att båten varit fellastad och att det var kaptenen, Theodor Boija, som ensam bar ansvaret för olyckan där 24 personer miste

livet. I bygden gick rykten om att kapten Boija hade setts vid liv, att en man med befälhavartecken på jackan hade knackat på och bett om husrum den aktuella natten. Ganska allmänt antogs att kaptenen överlevt och flytt utomlands med skeppskassan på fickan.

Dykaren Lagerström gör i december en första dykbesiktning av vraket. Han skriver i sin rapport att båten var fullständigt fullpackad från däck till tak, och att dörrarna var så belamrade med gods, att de människor som fanns ombord var instängda som råttor i en fälla. Rederiet uppskattade inte denna alltför klarsynta och ingående beskrivning. Dykningarna avbröts genast och dykarna fick åka hem.

I fyra år blev Per Brahe liggande på 32 meters djup i Vättern. Vad som hände sedan är en annan historia, som vi ska återkomma till i ett senare nummer.

År 2015 startades ett marinarkeologiskt forskningsprojekt om Per Brahe-olyckan. Resultaten kommer så småningom publiceras i en bok. Känner du till något om personer som var inblandade, har du hört äldre generationer prata om olyckan, eller har du kanske rent av fotografier eller minnesföremål från Per Brahe-olyckan? Kontakta projektledare Lotta Mejsholm!

All information mottages med enorm tacksamhet! Mail: mejsholm@yahoo.se Lotta Mejsholm

Vägen till försoning

➡ Vi har inte valt den mest optimala dag för föreläsning. Solen skiner för fullt och många tänker att det är sista sommardagen för detta år, denna sista dag i augusti. Men ett litet sällskap intresserade dyker upp för att lyssna till Lars-Erik Strands föreläsning. Lasse är en person med många järn i elden. Han arbetar som lärare och driver den asiatiska restaurangen Ban Thai i Tranås, men han är också författare och genuint intresserad av konst. Och sedan målar han själv också!

Sn egenupplevda berättelse om att växa upp med en mamma som mår psykiskt dåligt gestaltar han med egenhändigt målade bilder. Klara akvareller som förstärker hans berättelse. Vi får lyssna till en mycket intressant, varm och kärleksfull föreläsning som väcker känslor och eftertanke. En berättelse om förståelse och försoning. Efteråt samlas vi runt fikabordet för ett mycket fint samtal.

Evenemanget ordnas i samarbete med Ödeshögs Konstförening, och i tackgåva får Lasse en färskt nytryckt diktbok av konstföreningens ordförande, Hästholmabon Majsa Andersson. Camilla

OMBERG

STOCKLYCKE VANDRARHEM

Tack till de som besökte oss
denna säsong och de som
kom på Ommafestivalen!

Caféet öppet helger
till och med 13 oktober.

Öppet året om för grupper!

Trevlig höst!

önskar Hanna med personal

0144-33044

info@stocklycke.se

FÖRLÄNG SOMMAREN MED EN INGLASNING

Minimax tillverkar måttanpassade inglasningar
för altaner och balkonger. En måttanpassad inglasning
ger alltid bästa passform och resultat.

Vi erbjuder kundunika lösningar, kulörer och glas.

Våra inglasningar är helt underhållsfria och vi lämnar
givetvis garanti på både material och montage.

Kontakta oss för diskussion om dina drömmar !

MINIMAX
INGLASNINGAR

070-591 88 25 – info@minimaxinglasningar.se

Hamngatan 31, Hästholmen

Pizza, Falafel, Lunchmeny

Grillmeny

Oktobererbjudande!

Pizza 60 kr

Öppet varje dag kl 11-21

Tel 0144-33060

Sverkerstigen 3

Onlinepizza.se

Vill du bli medlem i :

Hästholmens
Bygdegård & Byalag

100kr/vuxen, 150kr/familj

Bankgiro: 331-3558
Swish: 123 515 25 66

Märk betalningen med
din mejladress
så hör vi av oss!
Tack på förhand!

TACK TILL ALLA
SOM SPELAT
FOTBOLLSGOLF!

VÄLKOMNA
NÄSTA SÄSONG!

HENRIK &
CATHARINA

OMBERGS TURISTHOTELL

BERGET ★ SKOGEN ★ SLÄTTEN ★ VÄTTERN

Varmt välkomna till
en härlig höst
på Ombergs Turisthotell!

Vi har öppet hela hösten - vintern
ring och boka bord!

Julborden startar 22 november.

Varmt välkomna!

Telefon: 0144-330 02

www.ombergsturisthotell.com

RÄDDA VÄTTERN!

Bli medlem i ARV

Medlemsavgift: 100, ange
namn o mailadress
Swish: 123 694 80 87
BG: 196-7157

Läs mer om vårt arbete och
om hoten mot Vättern:

www.aktionraddavattern.se
[facebook.com/Aktion Radda](https://facebook.com/AktionRaddaVattern)

Vättern

Twitter: @raddavattern

**Tack för
Ditt stöd!**

Välkomna till äggboden i Alvastra,
vi har öppet kl 8-20 varje dag.

Ekologiskt naturbeteskött från gården
finns att köpa på Östenssons butiker
i området och även på Annelies
Delikatesser och Underkläder i Ödeshög.

Vi vill önska alla en riktigt Trevlig Höst!!
Åsa och Thomas med personal